

ගායනයේ විශේෂත්වය වූයේ වාදක මණ්ඩලයෙන් වැඩි වීර්ෂයක් ලැබුණි වීමයි. සංගීතවාර්ෂය උපාලි පෙරේරා මහත්මාගේ සංගීත අධ්‍යක්ෂණයෙන් ද රූපිත් රැකි වික්‍රමසිංහ යුගලයේ ශබ්ද පරිපාලනයෙන් ද යුගල සංගීතයට ධර්මලේඛ මධ්‍යස්ථානයේ දී හා සංගුණකයක් සමඟ මධ්‍යස්ථානයේදී ඉදිරිපත් වූණා මෙම ගායනාවන්ට අමතරව දන්සැලක් ද සංවිධානය කොට තිබිණ. ඒ ඒ ප්‍රජාස්ථාන වලින් සංවිධානය කර ඉදිරිපත් වූ හත්හි ගී ගායනාවන් පිළිබඳව ද ඇසීමට ලැබිණ. තෙවන වරටත් ආනන්ද විද්‍යාලයේ ආදී ශිෂ්‍ය සංගමය ඉදිරිපත් කළ හත්හි ගී ගායනය පුහුණු කර මෙහෙයවූයේ ජනප්‍රිය ජයලත් බණ්ඩාර මහත්මයායි. ඊට රැක්මක් වීමලසුරිය මහත්මාගේ සහය ද ලැබිණ. කියවීමේදී, බෙරින් හා සංවිධානය ප්‍රදේශවල ප්‍රජාස්ථාන වල එම ගායනාවන් ඉදිරිපත් වූණා. පත් කෙටියෙන් ලිව්වා.

වෙසක් සැරසිලි අතර කැපිලා පෙහුණා පත්සල් දෙකක තිබුණා තොරණ දෙකයි. ඒ ගැන කියන්න පින් ඉදිරිපත් වුණා.

"ඔක්කොට්මේ ඉස්සෙල්ලා මහත් කරන්න මීන බෙරින් පත්සලේ ළමයි ඇඳලා තිබුණා වෙසක් වතු ටිකයි සැරසිලි ටිකයි ගැන. ප්‍රචම ඇසින්ට වෙහෙස සිත්තරු ඇත් ද බොද්ධි වතු දෙමළපියෙක් ලොකු කරලා හඳලා දිල තිබුණා. ඉතින් ඒ ඇඳලා වීවා වෙට්ට නමුත්ත දේවල් ඇඳලා සැරසලා හරියට නත්තල් කාලේට "හවලෙන" ගුණවා වගේ. වෙසක් අසිරිය වැඩිය ආනන්දෙන් ප්‍රචම ඇසින්ට.

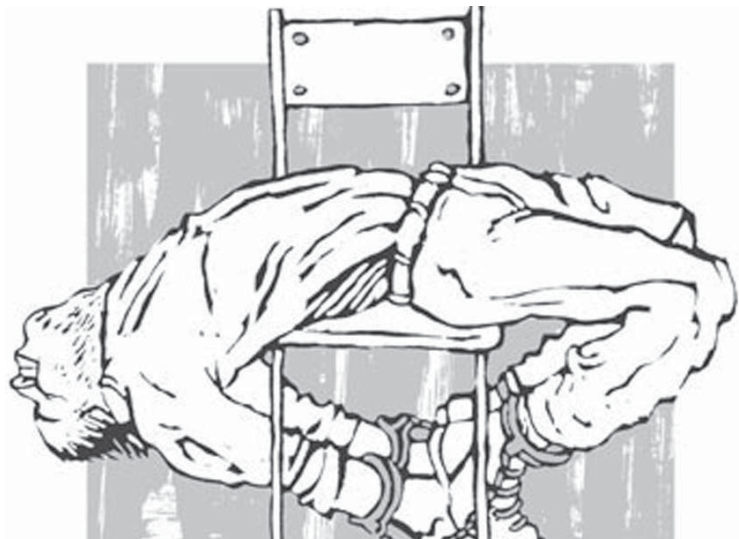
කියවීමේ ධර්ම සරණ පැයලේ තොරණේ වතු ඇඳලා තිබුණේ අපි කවුරුත් දන්න මංගලා කලාසුරිය තෝරා මහත්තයා. කැලණිය විහාරයේ සියලු ප්‍රවිණ වතු ඇදිලා මංගලාව අපි ඇදුනාගත්තේ "ගිරු කිරිණ" බොද්ධි පත්තලේට ඇඳුණු වතු වලින්. මේ පාර මංගලා ඇඳලා තිබුණේ "පුජානා ජානකය". රසික අමරසිරි මහත්තරුගේ තමයි සැලසුම. ඒ මහත්තරුට දායා සමයකෝත්, විනාශකරු අමරසිරි මහත්තරුට උදව් කළාය කියලා මංගලා අපිට කිව්වා. මංගලාව අපිට සම්බන්ධකරණය කරනු ක්‍රියාත්මක ඉලේපෙරුම මහත්මයාටත් පින්.

"දහම් සොඬ" ජානක කතාව ඇඳලා තිබුණා යුරෝපීය දහම් නිකේතනයේ තොරණට විදුලි බුබුළු හඳුනාගත්ත වැඩි ප්‍රමාණයක් තිබුණාය කියලා ආරක්ෂාවයි. මුදු රැස් වලදේලේ රටා විසි පහක් තිබුණාය. ඉතින් මේ ලොකු වැඩට වඩාත්ත පෙරේරා, උදිත සිරිසේන, එරත්න, ඉනේප් වික්‍රමසිංහ, හමේන්ද්‍ර විජේවීර කියන මහත්තරු මුලික වුණාය කියලෙයි කෝට්ටේ සන්නිවේදන භාෂුද්‍රවේට් අපිව ආණුවත් කර වලදේ. වතුල කටු සරණ මානෙලා නේදු පොඩි භාෂුද්‍රවේරුගේලේ. පින්තාරු කළේ මහවිජාන මහත්තරුයි. උදර පිදිරිසිංහ මහත්තරුයි. රනිල්, වමර, සබ්ලි රාජකීර්ති, කපිල විජානවරුම මහත්තරුත් සහය දුන්නාය කියලා සන්නිවේදන භාෂුද්‍රවේට් සිසිපත් කර වලදා. පත්සල එක්ක අපිව සම්බන්ධ කරනු මංගලිකා රත්නායක තෝරා මහත්තරුටත් පින්. අත්තරම මේ වැඩේ හරි සුන්දරයි" පින් කිව්වා.

පත්ගෙයි, පින්ගෙයි මේ දේවල් බලලා " අඟලා පැත් මෙන්ත මේ විදියේ උන පුර්ණයක් ලිව්වා.

සැවොම එක්ව කෙරෙනා මිනම කටයුත්තක සාර්ථකත්වයෙන් කැඩපත් වන්නේ එම ක් වු අයගේ එකමුතු බවේ වටහාකමයි. සම්බුද්ධි ජයන්තිය වැනි ප්‍රණාන්ද්‍රවියක දී ප්‍රතිපත්ති ප්‍රජාවන්ට මුල් තැන හිමි වන්නා යේම ආමිය ප්‍රජාවන් ද වැදගත් වෙයි. ඒ සියල්ල වෙනුවෙන් එක්ව කටයුතු කරනා සැවොම වෙහෙස අපගේ ගෞරවය හිමි විය යුතුයි. ඒ මෙන්ම එකී ප්‍රජාවන් ට දායක වී ලබාගන්නා පින් ඒ සඳහා වෙහෙස මහත්සිව් කටයුතු කර. සංවිධානය කළ සැම දෙනාටමත් අත් වේවි. මේ ප්‍රණානමුදේවනට අමතරව ලිවිය යුතු තවත් දෙයක් වේවි.

මෙවන් ලියවිලිකඩේ නොදැනුවත් මග හැර ගිය, සැස්කරණයේදී ඉවත්ව ගිය, සතුරු ලියකයේදී හෝ මුද්‍රණයේ දී දේශවලට කෙටුණා සමාජකයන් හෝ අසෙකු වේ නම් අප වෙහෙස සමාජජනය කරන ලෙස ඉල්ලා සිටිමු. පසුගිය පුණය සමයේ කෙරුණා වු සියලු සැකැස්මයන් පිළිබඳව ලිවීමට නොහැකි මුළු පිළිබඳව අතිශයින් ම කණාචුල් වන්නෙමු. එහිනා එවන් දේ ට දායකවීමෙන් පිරිවැ වු පින් සිත් කිසිවිටෙක නැවුලට පත් නොවේවා ය යන්න අපගේ වෙසක් සැදුමයි.

වධිනිංසනයේ මානසික බලපෑම

වෛද්‍ය රුවන් ඒම්. ජයතුංග

"ජීවිකා සතුට තිබෙන ඉතාම බලගතු අවිය වනුයේ ජීවිකාගේ මහසරී"
ස්ඵටින් බිකෝ

වධිනිංසනයට භාජනය වූ යුද සිරිකරුවා

ලාන්ස් කෝප්ටල් පී 1998 වසරේ වැලඹෙදී එල්ටීටීඊ අත්අඩංගුවට පත් අතර වසර පහකට වැඩි කාලයක් තිස්සේ දරුණු වටපිටාවක රඳවා සිටින ලදී. තිතරම් ඔහුව වේදානාකාර ඉරියව්වල බවට අතර, පහරදීම්වලටද, තොරතුරු ලබාගැනීම පිණිස සමහර විට ලිංගිකව මහ වළලු කම්පනවලටද මුහුණ පෑමට සිදුවිය. මානසික දිශානතිය හා පිටවිද්‍යාත්මක හේතූන් හේතුය සිදුලීම පිණිස ඔහුව මාස ගණන් කළුවේ හා හුදකලාවේ තබා ඇත. තර්ජන, අවමාන, ව්‍යාජ මරණ දණ්ඩ තවලට ඔහු තිතරම් මුහුණ දුන් අතර, අන් අයට වධිනිංසාවලට හාජනය කරනු ඔහු අතර ඇත.

ජාත්‍යන්තර රතු කුරුස සංවිධානයේ මැදිහත් වීමෙන් පසු 1998 දී නිදහස ලැබූ ලාන්ස් කෝප්ටල් පී 'පශ්චාත් ව්‍යසන ක්‍රමලේඛ' ආශ්‍රිතව (Post Traumatic Stress Disorder) රෝග ලක්ෂණවලින් පෙළෙන්නෙකු වශයෙන් රෝග විනිශ්චයට හාජනය කර තිබේ. ආණාත්මක අපවය, ස්මරණ අපවයනය, ඉගෙනීමේ බන්‍යනා හිනවීම, ලිංගික බෙලිහිනාවය, සමාජ නික්මුණය, සමුද්දේශ පිලිබඳ අදහස්: හා විනවිතවී උදාවනත්වයෙන් ඔහු පෙළේ.

වධිනිංසනය යනු දෙපැත්තට කැපෙන අසිපතකි

වධිනිංසනය යනු වින්දිතාවට පමණක් නොව අපරාධකරුවාද අතර්ථයක් සිදුකරන දෙපැත්තම කැපෙන අසිපතකි. වධිනිංසනය පමුණුවන බොහෝ අය විවිධ මානසික අපවයනයන්ගෙන් පෙළෙන අය වන අතර, බොහෝවිට ඔවුහු පරවිධානාමී තාප්තිකයන් ලෙසි. පමුණුවන්නාගේ වින්තවීම් අවශ්‍යතාවයන් වධිනිංසනය මගින් එක්තරා දුර්වල සන්තර්පනය වන අතර, ඔහු සිය කැමැත්තෙන්ම මෙම ක්‍රියාකාරකම්වල යෙදේ. ඔවුන් සහවේදිතාවයෙන් උනන්දු වන අතර, වින්දිතාගේ දුක්බර වේදනාත්මක ප්‍රතික්‍රියා, විලාප හා ආභාවනා ඔවුන්ට බලාධිකාරී හැඟීමක් හා උච්චතාවයේ වින්දනයක් බොවේ.

තරුණ වින්දිතාවයේ වධිනිංසනයට ලක්කිරීමෙන් ලිංගික තාප්තිකයන් ලැබූ පොලිස් නිලධාරියා

බර්ට් රූපින් මහතාගේ (සාපනය බන්ධනාගාර ප්‍රහාරයට මුල් පුරාන ලද හා 71 කැරැල්ල සම්බන්ධයෙන් විස්තරාත්මක වාර්තාවක් සපයන

බන්මහ කළල නම් කෘතියෙහි කතෘ) හා 1971 සාපනය පොලිසියට හා සාපනය බන්ධනාගාරයට එල්ල කල ප්‍රහාරවලට සහභාගිවූ බොහෝ අයගේ සිසැසියන් දුටු සාක්ෂි අනුව, අල්ලාගත් කැරලිකාර තරුණයන්ගේ එක්තරා පොලිස් නිලධාරියෙක් විසින් ප්‍රසිද්ධියේ වධිනිංසනයට ලක්කරනු ලැබ ඇත. ඔහු මාදුලය වින්දිතාගෙන් කලවා පිරිමලීමත් ඒවා වර්ණනා කර, ඉන්පසු පිහික් ගෙන ගැනුරට ඇත තිබේ. මෙම තරුණයා වේදනාවෙන් බෙරුගත් දුක්වට ඔහු හර්ෂයට හා සැක්ෂෝනයට පත්වී තිබේ. ලමයා බිල වැටී දේශගමන් සිරි මුත් මෙය එම නිලධාරියාගේ උද්ධමයට හේතුවිය.

රෝගීග මුහුණකට විසින් රචිත ජලියකන්ද වල කැඳුල් නම් කෘතියෙහි ජලියකන්ද වධිකාගාරයේ (කේ පොසිට්ට්) ප්‍රණණ විචාරක විසින් සිසැසියන් දුටු සාක්ෂි තුලින් දකුණු සිරිලක කල 1988-89 කාලසීමාව තුළදී උපයෝගී කරගත් වධිනිංසන ක්‍රම ගැන ප්‍රකාශිත රචනයක් ඉදිරිපත් කර තිබේ. රැඳවියන්ව තිතර දෙවෙලේ ආර්ථික පීඩාවලට හා අවමානවට පාත්‍රකරන ලද අතර, බොහෝ අයගේ බොහෝ අයගේ මුහුණින් මරාදමා ඇත්තේ ඔවුන් ඉදිරිපියේය. කේ පොසිට්ට් වධිකාගාරයෙන් පලාගිය හෝ නිදහස ලැබූ අය තවමත් අමෝක මානසික ව්‍යාධිවලින් පෙළෙති.

මුහුණින් මරාදමා ඇත්තේ ඔවුන් ඉදිරියේය. කේ පොසිට්ට් වධිකාගාරයෙන් පලාගිය හෝ නිදහස ලැබූ අය තවමත් අමෝක මානසික ව්‍යාධිවලින් පෙළෙති.

88/89 කැරලි සමයේදී සාමාන්‍ය සෞඛ්‍ය එක්ස්ප්‍රේස් 2 කේ පොසිට්ට් කැඳවුමේ ප්‍රණණ විචාරකයෙකු වශයෙන් සේවය කළේය. රැඳවියන්ට ආර්ථිකව පහරදීම, දැදුවෙන දුම්වැටිලිත් ඔවුන්ට පිලිසිසි, දරුණු වේදනා ඇතිකරන අයුරින් ඔවුන්ගේ ලිංගිකව ගැටවීම තුලට දමා වැසීම සහ සමහර අවස්ථාවලදී මරණ දණුවක් ක්‍රියාත්මක කිරීමට ඔහු විසින් සිදුකර තිබේ.

වසර එකමාසක් පමණ මෙම කැඳවුමේ සේවය කල මොහුට උතුරේ පිහිටි හමුදා කැඳවුමට ස්ථාන මාරුවක් ලැබී තිබේ.

1992-1993 කාලසීමාව තුළදී ඔහුගේ මානසික නොබන්‍ය ලෙවෙරුමට පටන් ගෙන තිබේ. තමා වධිබන්ධනවලට ලක්කල අය වේදනාවෙන් කැපෙනවා ඔහුට ඇසෙන්නට පටන් ගැනුනි. සාමාන්‍ය සෞඛ්‍ය එක්ස්ප්‍රේස් 2 දැරුණු කොපයෙන් පෙළන අතර, තිරන්තරයෙන් සිදුවන ආර්ථික පහරව හිසා ඔහුගේ බිරිය හා දරුවන් ඔහුට හැර ගියහ. ඔහු කිප වරක්ම සියල්ලී නයා ගැනීමට හැත්

කළේය. 2002 වසරේදී පවත්වන ලද නොවිද්‍යාත්මක වෛද්‍ය පර්යේෂණ හා විස්තරාත්මක සායනික පිලිවිසිම වලින් පසු ඔහු 'පශ්චාත් ව්‍යසන ක්‍රමලේඛ' ආශ්‍රිතව වෙසක් සැවොම වට වීනිශ්චය විය.

සාමාන්‍ය සෞඛ්‍ය එක්ස්ප්‍රේස් 2 ආශ්‍රිතව, සිතියමක් බියවීම, හිතියා, සමුද්දේශ පිලිබඳ ඇඳුම, මාසාදර්ශන හා කම්පනයට ඇඳුල වේඩා රෝග ලක්ෂණවලින් පෙළෙති. කේ පොසිට්ට් කැඳවුමේ සිද්ධීන් අමතක කර දැමීම සඳහා ඔහු තදින් මන්පැත්තවලට ඇබ්‍රැහැම් සිටියේය.

රෝගීග මුහුණකට විසින් ලියන ලද ජලියකන්දේ වල කැඳවුර නම් කෘතියෙහි සඳහන් බොහෝ විස්තර මෙම සෞඛ්‍යගේ මහතයට සංගාමී විය. මලකැපු බැහැර කිරීම සඳහා යොදාගන්නා ලද සිබල් කැබ් රථයේ වර්ණය ගැන විමසීමට සාමාන්‍ය සෞඛ්‍ය එක්ස්ප්‍රේස් 2 හිවැරදි පත්වී පිලිබඳ දී ඇත. කතෘ විසින් මෙම ව්‍යාගනය ගැන සචලත් විස්තරයක් සිය පොතෙහි සඳහන් කර තිබුණි.

රුධිරය පිලිබඳව භුස්තියෙන් පෙළුනු වදකයා

සිය වින්දිතයින්ට වධිනිංසන පැමිණවීම සඳහා එල්එස්ඒ මහතා සතුට නොයෙකුත් ක්‍රම තිබුණි. පොළවලින් පහරදීම, දිගේ නිල්වීම හෝ නානබාලී ක්‍රමය ඔහු

යොදාගත්තේය. (නාන බාලී ගැනනොත් ආයුත්ත ගිල්වීම ක්‍රමයේදී සිරකරුගේ දෑත් හා දෙහා බැඳ පලය පිටුපි බාලීගේ මවග නෙතිගනු ලැබේ. එල්එස්ඒ මහතා වින්දිතාගේ හිස ඇල්ලා බාලීය කුලට බඩයි. එවිට ඔහුට හුස්ම ගැනීමට නොහැක. විනාඩි කිපයකින් පසු ගැනුරු හුස්ම ගැනීම පිණිස එල්එස්ඒ මහතා වින්දිතාගේ හිස ජලියට ගනී. නැවතත් ඔහුගේ හිස බාලීයට බඩනු ලැබේ. ඔහු සිහිසුන් වන තෙක්ම මෙය නොකඩවුව කෙරේ.) මෙම නානබාලී ක්‍රමය හිසා ඔහුගේ අතින් මරණ කිපයක් සිදුව ඇත.

ඔහු තිතර පාවිච්චි කල ක්‍රමයක් වූයේ වින්දිතයාට පිහිටියකින් කපා ලේ ගලන ආකාරය තිරක්ෂණය කිරීමයි. සමහර විට ඔහු භූමිතෙල් ක්‍රමය උපයෝගී කර ගත්තේය. (වින්දිතයාට දෙපාවලින් බාලීයක සිට එල්ලනු ලැබේ. ඔහුගේ දෑත් පිටුපසට සරිත බැඳ තිබේ. ඉන්පසු භූමිතෙල් ස්වල්පයක් සරිත ජලියටත් මල්ලක් තුලට ඔහුගේ හිස බඩා බිඳිනු ලැබේ. මෙයින් වින්දිතයාට භූමිතෙල් සමඟ විවෘත බලෙන් ආශ්වාස කෙරේ. මෙම ක්‍රමයේදී ඔහුගේ දෑස හා නාසයට දැඩිලේ දුෂණන අතර, අධික වශයෙන් ඔහුගේ හුස්ම හිරවේ) කටුකම්බි ක්‍රමය තවත් එකකි. මෙහිදී වින්දිතයාට බැඳ, වැස්ලින් ආලේපනය කර ඔහුගේ ගුද මාර්ගයට කුහරයක් සහිත විවිධ බරයක් ඇතුල් කෙරේ. මෙම බරය යෙ.මී. 6-8 ක් පමණ ගුදය කුලට ගියපසු කටු කම්බියක් බරය සිසේස් ගුද මාර්ගයට ඇතුල් කෙරේ. ඉන් පසුව කටු කම්බිය ඇතුළේ තිබෙන්නට හැර බරය සෙමින් ගුදය කුලේ ජලියට ගනු ලැබේ. සිරකරුගෙන් ප්‍රණණ කරන අතර, වධිකා වින්දිතයාට විශාල වේදනාවක් ඇතිවන පරිදි කටු කම්බිය එහෙමෙන කරයි.) මෙයට අමතරව තොරතුරු ලබාගැනීම සඳහා කුසකට පැත් ක්‍රමයද යොදා ගැනේ. (අඟනන්තර සවනේන්ද්‍රියය හානිවන අයුරින් වින්දිතයාගේ කණ කුලට ජලියටත් පැත්ක එක්වරම් තදින් බඩනු ලැබේ.) මෙවැනි හානියකින් පසු වින්දිතයෝ බොහෝ දුරට කණ අඟනන්තරයේ ආසාදනය, මේනික විශ්චෝධය හා අවිනිදානගෙන් පෙළෙති.

නොයෙකුත් ක්‍රම අතරින් එල්එස්ඒ මහතා වැඩි කැමැත්තක් දැක්වූයේ වින්දිතයාගේ සිරුර තිබුණු පිහිටියකින් කපන ක්‍රමයයි. වින්දිතයාගේ මල් ගලන විට ඔහු ඉමහත් කෘපිතයක් ලබයි. ප්‍රණණ විචාරකයෙක් වශයෙන් ඔහු වසර කිපයක් සේවය කල අතර, ක්‍රමයෙන් ඔහු තුල රුධිරය පිලිබඳව හුස්මියක් ඇතිවිය. සිය දෑත් ලේවලින් යෝදාගැනීමට ඔහුට තිතරම් අවශ්‍යවිය. බිල්ලක් නොතිබුණා විට ඔහු කළේ බිල්ලක් හා බිලලක් මාරු උන්ගේ ලේවලින් සිය දෑත් සෝදා ගැනීමයි. 2003 දී එල්එස්ඒ මහතා 'පශ්චාත් ව්‍යසන ක්‍රමලේඛ' ආශ්‍රිතව වෙසක් සැවොම වට වීනිශ්චය විය.